

Warszawa, 17 listopada 2014 r.

DP-IV-MJ-024-616/14

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 18. 11. 2014

Data wpływu

Pan**Lech Czapla****Szef Kancelarii Sejmu***Stanowimy Panie Ministrze,*

W nawiązaniu do pisma z dnia 24 października 2014 r. (znak: GMS-DP-173-234/14) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych* przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

1. Do zadań Narodowego Banku Polskiego należy m.in. organizowanie rozliczeń pieniężnych, kształtowanie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego, działanie na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego oraz zbieranie danych dotyczących rynku krajowego, wynikające z uczestnictwa i współpracy NBP w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych. Zgodnie z powyższymi zadaniami, od podmiotów działających na polskim rynku rozliczeń pieniężnych zbierane są okresowe informacje dotyczące tych rozliczeń. Obowiązkami statystycznymi objęci są również agenci rozliczeniowi, którzy, na podstawie art. 14a ust. 1 ustawy o usługach płatniczych, dostarczają ogólne informacje dotyczące liczby obsługiwanych przez siebie akceptantów, liczby i wartości transakcji, a także ewentualne dane dotyczące transakcji naruszających przepisy, jeśli z takimi się zetknęli. Trzeba jednak zaznaczyć, że problematyczne jest realizowanie obowiązków zbierania danych od zagranicznych agentów rozliczeniowych, pomimo że obsługują oni transakcje ini-

cjonowane w Polsce. Do tej pory nie stanowiło to jednak przeszkody w realizowaniu zadań NBP, ponieważ dotychczasowe uwarunkowania funkcjonowania największych organizacji kartowych, tj. VISA i MasterCard, nie zachęcały krajowych akceptantów do szukania obsługi swoich transakcji za granicą.

Jednakże, wobec decyzji wydanej przez Komisję Europejską z dnia 26 lutego 2014 r. w stosunku do VISA Europe Limited (sprawa AT. 39398-VISA MIF), a także w związku z planowanym wprowadzeniem rozporządzenia MIF, którego przepisy przewidują możliwość stosowania transgranicznych stawek opłaty *interchange*, jeśli dana transakcja obsługiwana jest przez zagranicznego agenta rozliczeniowego, istnieje realne ryzyko, że znaczna część rozliczeń pieniężnych, polegających na obsłudze transakcji dokonywanych u krajowych akceptantów, może w przyszłości zostać przeniesiona do zagranicznych agentów rozliczeniowych w celu korzystania przez akceptantów z niższych stawek opłaty *interchange* od transakcji transgranicznych. Oznacza to, że dla punktów handlowo-usługowych zlokalizowanych w Polsce, szczególnie tych największych, jak markety, sieci stacji paliw i hoteli, bardziej opłacalne może okazać się korzystanie z usług podmiotów zagranicznych niż usług krajowych agentów rozliczeniowych. W tym stanie rzeczy wprowadzenie jasnego przepisu nakładającego obowiązki informacyjne również na agentów zagranicznych, jeśli prowadzą obsługę polskich akceptantów, ma na celu zapobiegnięcie sytuacji, w której, w odniesieniu do znacznej części rozliczeń pieniężnych wynikających z transakcji u polskich akceptantów, ani NBP, ani inny organ władzy publicznej w Polsce, nie będzie posiadał żadnej wiedzy.

Nie ma również gwarancji, że w przyszłości organizacje kartowe nie będą skłonne ustalić niższych stawek opłat od transakcji transgranicznych, niż maksymalne stawki dla krajowych transakcji kartami płatniczymi w Polsce, zaproponowane w projekcie nowelizacji ustawy o usługach płatniczych. Doprowadziłoby to do powtórzenia obecnej sytuacji zagrożenia przeniesieniem obsługi transakcji krajowych do zagranicznych *acquirerów* i zwiększeniem problemów z uzyskiwaniem danych z rynku.

Warto zaznaczyć, że na problemy związane z gromadzeniem stosownych danych do celów statystycznych wskazano *expressis verbis* również w pkt 5 uwag ogólnych uzasadnienia do poselskiego projektu nowelizacji ustawy o usługach płatniczych. Nie znalazło to jednak odpowiedniego odzwierciedlenia w treści tego projektu.

Wobec powyższego proponuje się doprecyzowanie przepisu art. 14a ustawy o usługach płatniczych i jednocześnie zabezpieczenie dostępu NBP do danych niezbędnych do uzyskania wiedzy na temat całości płatności kartowych dokonywanych w ramach polskiego rynku, w tym danych do dokonywania okresowych ocen rozli-

czeń pieniężnych. Jest to konieczne w sytuacji, gdy istnieje realne ryzyko, że po dniu 1 stycznia 2015 r. znaczną część rozliczeń kartowych mogą przejąć podmioty zagraniczne, które wprawdzie obsługują transakcje dokonywane u polskich akceptantów, ale które mają siedziby poza naszym krajem.

Odpowiednio do powyższego proponuje się dodanie w art. 14a ustawy, ustępu 1a i zmianę brzmienia ustępu 2:

„w art. 14a:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kwartalne informacje, o których mowa w ust. 1 przekazuje do NBP również agent rozliczeniowy mający siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli świadczy usługę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, w odniesieniu do transakcji płatniczej, w przypadku której akceptant prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 1a, są przekazywane według stanu na koniec ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał lub za okres kwartału, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczą.”;

W załączeniu NBP przekazuje projekt powyższej poprawki wraz z uzasadnieniem, z prośbą o jej uwzględnienie w ramach dalszych prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych.

2. Ponadto, w art. 1 pkt 1 lit. c – wyrazy „po pkt 19a dodaje się pkt 19b i 19c” proponujemy zastąpić wyrazami „po pkt 19b dodaje się pkt 19c i 19d” oraz zmienić numerację wprowadzanych nowych określeń „19b” na „19c” i „19c” na 19d”, ponieważ w art. 2 ustawy o usługach płatniczych jest już pkt 19b (został dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 1 stycznia 2014 r. – Dz. U. z 2013 r., poz. 1271).
3. W art. 1 pkt 2 lit. b (dot. Art. 28 ust. 1b zmienianej ustawy), po wyrazach „Przepis ust. 1a stosuje się również” proponujemy dodać zwrot „w czasie trwania umowy”.
4. W uzasadnieniu do projektu, na str. 3, w zdaniu pierwszym w części „Uwagi szczegółowe” wyrazy „polegająca na zmianie” proponujemy zamienić na „polegająca na obniżeniu”.

Poprawka
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych
(druk nr 2860)

W art. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w art. 14a:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kwartalne informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje do NBP również agent rozliczeniowy mający siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli świadczy usługę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, w odniesieniu do transakcji płatniczej, w przypadku której akceptant prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 1a, są przekazywane według stanu na koniec ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał lub za okres kwartału, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczą.”.

Uzasadnienie

Celem powyższej propozycji jest doprecyzowanie przepisu art. 14a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 873) i jednocześnie zabezpieczenie dostępu NBP do danych niezbędnych do uzyskania wiedzy na temat całości płatności kartowych dokonywanych w ramach polskiego rynku, w tym danych do dokonywania okresowych ocen rozliczeń pieniężnych. Jest to konieczne w sytuacji, gdy istnieje realne ryzyko, że po dniu 1 stycznia 2015 r. znaczną część rozliczeń kartowych mogą przejąć podmioty zagraniczne, które wprawdzie obsługują transakcje dokonywane u polskich akceptantów, ale które mają siedziby poza naszym krajem.

Jak wiadomo, do zadań Narodowego Banku Polskiego należy m.in. organizowanie rozliczeń pieniężnych, kształtowanie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego, działanie na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego oraz zbieranie danych dotyczących rynku krajowego, wynikające z uczestnictwa i współ-

pracy NBP w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych. Zgodnie z powyższymi zadaniami, od podmiotów działających na polskim rynku rozliczeń pieniężnych zbierane są okresowe informacje dotyczące tych rozliczeń. Obowiązkami statystycznymi objęci są również agenci rozliczeniowi, którzy, na podstawie art. 14a ust. 1 ustawy o usługach płatniczych, dostarczają ogólne informacje dotyczące liczby obsługiwanych przez siebie akceptantów, liczby i wartości transakcji, a także ewentualne dane dotyczące transakcji naruszających przepisy, jeśli z takimi się zetknęli. Trzeba jednak zaznaczyć, że problematyczne jest realizowanie obowiązków zbierania danych od zagranicznych agentów rozliczeniowych, pomimo że obsługują oni transakcje inicjowane w Polsce. Do tej pory nie stanowiło to jednak przeszkody w realizowaniu zadań NBP, ponieważ dotychczasowe uwarunkowania funkcjonowania największych organizacji kartowych, tj. VISA i MasterCard, nie zachęcały krajowych akceptantów do szukania obsługi swoich transakcji za granicą.

Jednakże, wobec decyzji wydanej przez Komisję Europejską z dnia 26 lutego 2014 r. w stosunku do VISA Europe Limited (sprawa AT. 39398-VISA MIF), a także w związku z planowanym wprowadzeniem rozporządzenia MIF¹, którego przepisy przewidują możliwość stosowania transgranicznych stawek opłaty *interchange*, jeśli dana transakcja obsługiwana jest przez zagranicznego agenta rozliczeniowego, istnieje realne ryzyko, że znaczna część rozliczeń pieniężnych polegających na obsłudze transakcji dokonywanych u krajowych akceptantów może w przyszłości zostać przeniesiona do zagranicznych agentów rozliczeniowych w celu korzystania przez akceptantów z niższych stawek opłaty *interchange* od transakcji transgranicznych. Oznacza to, że punktom handlowo-usługowym zlokalizowanym w Polsce, szczególnie tym największym, jak markety, sieci stacji paliw i hoteli, może bardziej opłacać się skorzystanie z usług podmiotów zagranicznych niż krajowych agentów rozliczeniowych. W tym stanie rzeczy wprowadzenie jasnego przepisu nakładającego obowiązki informacyjne również na agentów zagranicznych, jeśli prowadzą obsługę polskich akceptantów, ma na celu zapobiegnięcie sytuacji, w której w odniesieniu do znacznej części rozliczeń pieniężnych wynikających z transakcji u polskich akceptantów, zarówno NBP, jak i inny organ władzy publicznej w Polsce, nie będzie posiadał żadnej wiedzy.

¹ Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę. COM(2013) 550 final.